

ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА СЪЮЗА НА ПРОСВЪТНО-БЛАГОТВОРИТЕЛНИТЪ ДРУЖЕСТВА «ДОБРУДЖА» ВЪ БЪЛГАРИЯ

Адресъ:
в-къ „Добруджа“
ул. „Сердика“ № 3.
Годишен абонаментъ:
За членове 60 лв.
За нечленове 100 лв.
За чужбина 200 лв.
За Америка 2 долара
Брой 2 лева

Редакторъ: П. Господиновъ

Здѣ изявленията

Колкото пѣти се завърне отъ Букурещъ, ромънскиятъ пълномощенъ министъръ въ София прави изявление, отъ които винаги се вижда само едно — че „по отстраняването на главнитѣ причини за търканията между дветѣ държави“ ромънското правителство само съе, безъ да меси.

Такова е впечатлението и отъ изявленията, направени напоследъкъ предъ редактора на в. „Знаме“ — изявления, дадени по единъ шаблоненъ маниеръ, на който сме свикнали вече отъ „дълги седемъ години на самъ“...

Че по въпроса за секвестра на имотитѣ на българскитѣ подданици тия изявления не свършватъ ли винаги съ фразата: „При малка отстъпчивостъ отъ страна на Софийското правителство, ходътъ на преговоритѣ не ще бжде затрудненъ“? Значи, че все българското правителство, правителството на една орфана, изядена и едва влачаща сиромашкото си съществуване държава, трѣбва да прави отстъпки! Нима не би било по-великодушно, щото именно една силна, богата и благоденствующа държава да направи не само жестъ на отстъпчивостъ, но дори жестъ на пълно опрощение на ония нещастни милиони, които съ силата на оржсието ѝ сж присъдени? Какво представляватъ тѣзи милиони въ сравнение съ онова „горещо“ желание на ромънското правителство „да освети спрямо България една политика на доверие и приятелство“?

Ако на г. пълномощния министъръ тия седемъ години, презъ които се протакатъ преговоритѣ по вдигане секвестра, му сж се видѣли много дълги, както се разбира отъ изявленията му, ние бихме желали да се въоръжимъ той съ още много търпение, защото тия преговори ще траятъ още вторъ седемъ години, понеже така изглежда да диктуватъ интереситѣ на нашата сантиментална съседка.

Вториятъ въпросъ, до който се докосватъ изявленията, е въпроса за отнемането едната третинка отъ имотитѣ на българскитѣ селяни. Почтенниятъ изявитель казва, че отчуждаването било спрѣно и се търсели способи да бждатъ обезщетени засегнатитѣ отъ отчуждаването българскитѣ селяни. Дано това да е вѣрно. Но не ще е достатъчно само да се спре изземването и да се обезщетятъ потърпевшитѣ, а е нуждно съвсемъ да се премахне закона за собствеността на земитѣ въ Добруджа, за да се махне съ него наедно страшния кошмаръ на една юридическа чудовищностъ, на единъ срамненъ и унижителенъ законодателенъ актъ, който за вѣкове напредъ ще срами лицето на Ромъния. Дотогава, докато този законъ не бжде отмененъ, Ромъния, каквото и да прави, колкото и да се напѣва напредъ да отива, не ще заема никога мѣстото на една културна държава.

И най-после, г. пълномощниятъ министъръ е казалъ, че сж взети мѣрки, щото населението въ Добруджа да не бжде вече тормозено отъ колониститѣ-куцовласи и че на нѣвитѣ групи цинцари, желаещи да се преселятъ въ Добруджа, се отговаряло, че вече мѣсто нѣмало.

Може всичко това да е вѣрно. Но Добруджа, уви, ще бжде свидетелка на много още нашествия на цинцарски колонисти, защото, до колкото ни е известно, по този въпросъ разпореджа не правителството, а многото неотговорни фактори, крайни шовинисти, които вече сж инсталирали скритата си мрежа за вдигане отъ сегашнитѣ имъ поселища всички цинцари отъ

Всенароднитѣ тържества и Добруджа

Знамето на добруджанци живо акламирано. — „Добруджа е люлката на българската държава“. — Манifestацията на добруджанци въ София.

Ирония на съдбата: когато България чествува златния вѣкъ на своя най-великъ царъ и 50 години отъ освобождението си, Добруджа, страната, където се създаде българската държава, изнемогва въ денационализаторскитѣ лапи на цивилизована Ромъния.

Затова, въ днитѣ на всенароднитѣ тържества, името на поробена Добруджа звучи като угризение. Ние ще се помъжимъ да хвърлимъ българскитѣ погледъ върху миналото, за да се обяснимъ.

всѣкога за свободата ѝ. Ще отбележимъ само: по стратегически и политически съображения презъ турското робство Добруджа е бивала колонизирана съ мюсюлмански и други елементи. Днесъ, подъ ромънското робство, тя пакъ се колонизира съ цинцари и др. При все това, българския характеръ на нашата Родина си остава непромененъ. Това недвусмислено показва, че въ нейнитѣ предѣли живѣе единъ коравъ и безстрашенъ народъ, закръменъ отъ заветитѣ на Аспаруха, — единъ народъ, който е миналъ презъ огънъ и страдания. Веднѣжъ ли До-

революционна стихия въ Добруджа? Още единъ фактъ: въ 1876 г. Добруджа изпраща за пръвъ пѣтъ българинѣ въ турския парламентъ.

Ето защо, въ днитѣ на юбилейнитѣ тържества, когато България чествува своята духовна и материална мощъ, ние, добруджанцитѣ, имаме куража да заявимъ:

Страната, където се роди българската държава, земята на Аспаруха, първия отъ плеадата български царе, между които бѣли и името на Симеонъ Велики, днесъ е жертва на една чудовишна империализация. Българи, не забравяйте това! Добруджанци, гордѣйте се за историческия дѣлъ, който Добруджа има въ изграждането на българската държавностъ.

Засвидетелствавайки своята братска солидарностъ въ деня на всенароднитѣ български тържества, ние ще трѣбва да изразимъ и своето повишено съзнание, своята вѣра въ щастливата бъднина на Добруджа.

Въ нейнитѣ предѣли коравото българско племе укрепи волята си за историческата мисия, която и днесъ играе на Балкана. За това юбилейнитѣ тържества и за насъ сж единъ празникъ, на който ще манифестираме своята воля за борба, своя патриотизъмъ, своята любовъ къмъ Добруджа, днесъ изкупна жертва на злополучната война.

Ако вследствие на това Добруджа е поробена, ние вѣрваме, че пакъ по волята на българския народъ, тя ще бжде свободна. Да работимъ всички за този великъ денъ!

Вчера се завършиха юбилейнитѣ тържества. Добруджанци навсякъде сж вземали живо участие въ тѣхното чествуване. Съ особена радостъ отбелязваме този знаменителенъ фактъ.

И въ София цялокупната добруджанска емиграция се отзова масово на тържествата. Между манифестантитѣ бѣха председателката и членки на Добруджанския дамски комитетъ, членове на ИК, Студентската и Младежка организации — всички начело на сюзното знаме и плакардата, на която сж едри букви бѣ написано:

— Добруджа е люлката на българската държава (679-1879 г.).

Въ ур. дената народна манифестация презъ двореца, където Н. В. Царя поздрави всички манифестанти, участваха и добруджанци, възторжено акламирани отъ многохлядния народъ, който съ особени симпатии поздравляваше знамето и плакардата.

Манифестацията на добруджанци се закри предъ канцеларията на др.во „Добруджа“ съ патриотична и пламенна речъ отъ г. Д-ръ П. Пойчевъ.

Либералщина

Органътъ на либералитѣ въ Ромъния продължава да лѣе сълзи за цинцаритѣ въ Добруджа. Той пише, че администрацията въ Добруджа правѣла спѣшки при оземляването на колониститѣ, че се отдаватъ подъ наемъ земи, които подлежало да бждатъ разделени на колониститѣ, че службитѣ въ областта се повѣржавали на разни „размирни елементи“ нѣкои дѣшли наскоро отъ България(?) и т. н.

Вестникътъ казва, че всичко това било въ ущърбъ на ромънизиранието на „тѣхната“ провинция.

— Това се казва либералщина: хемъ е ромънска Добруджа хемъ трѣбва да се ромънизира.

Въ борбата си срещу днешното правителство, падналитѣ чокони на подпиратъ сръдства.

По географическо положение, съгласно свидетелствата на историята и по своето население, нашата Родина винаги е била българска провинция. Нѣкога, въ нейнитѣ предѣли, българския князь Аспарухъ, къмъ срѣдата на VII-я вѣкъ, основа първото българско царство, санкционирано съ договоръ отъ византийския императоръ Константинъ IV Погонатъ (679 год.). Отъ тогава до Берлинския конгресъ — цѣли 12 вѣка — политическата съдба на Добруджа е нераздѣлна съ съдбата на България.

Презъ първото българско царство (679—1018) нашата Родина е била въ сѣщностъ България, земя на Аспаруха, първия български царъ на Балкана. Нейната участъ и презъ второто българско царство (1186—1393) е сѣщата на България. Затова, презъ годинитѣ на византийското робство и презъ вѣковното турско владичество, Добруджа е била поробена наелно съ цялокупна България.

Нѣщо повече: доказано е, че деспотъ Добротичъ презъ XIV-я вѣкъ е далъ и името ѝ — Добруджа.

Ние нѣма да привеждаме тукъ многобройнитѣ свидетелства за българския характеръ на нашата Родина. За насъ не е необходимо да се доказва това: ние всички сме синове и дѣщери на Добруджа, забѣгнали отъ нея по злата воля на съдбата, за да се боримъ днесъ повече отъ

земния шаръ, за да превърнатъ чрезъ тѣхното колонизиране нашата Добруджа въ цинцарско кралство, каквато е мечтата на безцърственинитѣ цинцарски вождове, които отдавна сж главнитѣ машинисти въ ромънския държавенъ механизъмъ.

Все пакъ, голѣма е вѣрата на добруджанци въ авторитетнитѣ обещания за подобрене на положението въ Добруджа и нека тѣ да бждатъ излъганитѣ въ досегашния си скептицизъмъ.

А. А.

бруджа е бивала арена на войни и завоевания?

Пакъ отъ свидетелствата на историята ние знаемъ, че презъ Руско-турската война, главнокомандующия рускитѣ войски, князь Багратионъ, е отправилъ къмъ добруджанското население специално възвание, сѣщо така, както и завоевателитѣ ѝ, Каролъ I презъ ноемврий 1878 год. съ манифестъ, написанъ на български езикъ, се обърна къмъ мѣстното население съ думитѣ:

„Добруджански жители! Великитѣ европейски сили чрезъ Берлинския трактатъ съединиха страната ви съ Ромъния“.

Какво по-красноречиво доказателство за българския характеръ на Добруджа, нѣкога огнище на българската държавностъ и култура, днесъ плячка въ ржцетѣ на една сатрапска държава?

Презъ всички времена въ нашата Родина добруджанското население е било почти единичния стопански и духовенъ двигателъ. Доказателство за това сж компактно населенитѣ български маси, които всѣкога сж се проявявали най-осезателно, толкова очевидно, че сж определяли народностния характеръ на областта.

По села и градове, презъ времето на турско владичество, Добруджа е била проширена съ български училища и читалища, съ черкви, съ благотворителни, просвѣтителни, стопански и др. организации и дружества. Още въ 1811 г., когато българитѣ отъ Тракия, Мизия и Македония, угнетявани отъ гърцизма, сж се учили въ гръцки училища, българитѣ отъ Тулча сж отворили училище за родно четмо и писмо презъ 1855 г., покрѣстено съ името „Свѣтла България“, нато символъ на общобългарскитѣ идеали и стремени.

Не бѣха ли българитѣ отъ Тулча, които въ борбата на Цариградската патриаршия застанаха въ първитѣ редове и съ своята самопожертвувателностъ дадоха примѣръ на всички? А дѣлото на Стефанъ Караджата не е ли едно предумпреждение за клокочештата по това време

Съюзен секретариат

1. Първото шестмесечно отъ съюзната 1926—1929 година изтече, а много отъ дружествата още не сж внесли припадащата имъ се сума за съюзенъ членски вносъ. ИК има да осъществява важни и полезни за дѣлото начинания, за които сж необходими срѣдства. Ние сме убедени, че до края на месецъ всички дружества ще побързатъ да внесатъ за всеки свой членъ по 12 лв. съюзенъ вносъ.

2. ИК издаде въ брошура на френски езикъ изложението си до Комитета на тримата, избранъ отъ мартенската сесия на ОН съ задача да проучи и даде мнение по въпроса за малцинствата и тѣхната защита. Нѣкои дружества ще получатъ екземпляри отъ тази брошура, които нека веднага предадатъ комуто трѣбва. Това за сведение.

3. Още отсега настоятелствата на дружествата трѣбва да помислятъ за тържественото отпразднуване на съюзния празникъ, десьтъ на Караджата. Подсигурете редовното излизане на в. „Добруджа“!

4. Съюзниятъ секретарь-организаторъ на 23 т. м. ще бжде въ Габрово, на 25 с. м. въ Търново, на 26 с. м. въ Пльвенъ. Настоятелствата на дружествата на определенитѣ дни трѣбва да свикатъ органдонно или публично събрание, споредъ условията.

За в-къ „Добруджа“

Съ настѣпването на лѣтото, по-стѣплената въ администрацията значително намаляватъ. И живота на дружествата привидно замира. Поради това, излизането на в. „Добруджа“ по това време не е бивало редовно. ИК желае тази аномалия да не се повтаря. Нека не забравяме, че съюзния вестникъ е единствената здрава връзка, която не бива на никаква цена да се скъсва.

Въ желанието си да подсигури редовното излизане на в. „Добруджа“, ИК се обърна съ молба къмъ известни дружества да уредятъ смѣтките си къмъ администрацията на съюзния в-къ.

Трѣбва да отбележимъ съ радостъ, че тази негова покана намѣри щастливъ отзвукъ: Пловдивъ, Пльвенъ, Ески-Джумая и Габрово своевременно се отзоваха на отправената имъ молба. Това ни радова. Ние сме убедени, че тѣхния примѣръ ще бжде последванъ и отъ други дружества.

Ромънски неразбории

Следъ смъртта на пребития отъ звѣрски побой Георги Ив. Бъчеваровъ, семейството и роднинитѣ му издали некролози. По този случай тѣ били викани въ сигуранцата. Кой имъ билъ далъ право да издаватъ некролози, — свирепо питалъ шефа.

На печатницата, където сж отпечатани некролозитѣ, се съставилъ актъ. Срецу това, разбира се, българитѣ отъ Добричъ се противопоставили.

Срамни работи! Въместо да бждатъ арестувани убийцитѣ, разкарватъ останалитѣ живи... Въместо виновнитѣ да получатъ заслуженото, задето сж станали причина да се пишатъ некролозитѣ, защото тѣ ги написаха съ невинната кръвъ на единъ беззащитенъ българинъ, тормозятъ се пострадалитѣ. Ромънски неразборници!

ПОДЛИСТНИКЪ СРЪДЪ ДОБРУДЖАНЦИ

II.

ИК на съюза бѣше обявилъ м. априлъ за агитационенъ. Трѣбваше да станатъ отъ 31 мартъ до 23 априлъ т. г. около 15 областни сбирки и пунктови събрания. За целта се разпрати съ време и специално окръжно.

Когато всички приготовления бѣха свършени, отъ Нови-Пазаръ неочаквано се получи покана за околдийска сбирка на 24 мартъ, подписана отъ г. Ив. Чакаръвъ, членъ отъ провърительния съветъ на съюза. Това опечали нѣкои.

И наистина, какъ може да се взематъ подобни инициативи безъ знанието и съгласието на ИК?

Ние ще бждемъ откровени и ще признаемъ: нашиятъ съюзъ досега най-много е страдалъ отъ безотговорни действия. Чувството за организация, особено — нуждата отъ дисциплина, много зле се разбира отъ нѣкои добруджанци. Още по-малко сж между тѣхъ деятелитѣ, които си даватъ смѣтка за последствията. А когато и водачитѣ започнатъ да газятъ протото, анархията се въвежда въ культ...

Инициативата на г. Чакаръвъ, подобно миналогодичната в Разградска сбирка, бѣше осъществена блѣсково. Ние го подравяваме отъ все сърдце.

Достойниятъ жандармъ

Либералскиятъ в. „Винторулъ“ (4. V.) пише, че въ ромънска Добруджа станало едно беззаконие, което надминавало всички очаквания.

Прѣди нѣколко дни добричкитѣ префектъ, Д-ръ Пакурару, билъ ударилъ нѣколко плѣсници на единъ жандармъ, нѣкой си Кондрупъ, който отказалъ да изпълни „незаконната“ му заповѣдъ да евакуира единъ цинцаринъ, намѣстилъ се въ чуждѣ имотъ, принадлежащъ на българинъ.

И префектътъ си позволилъ да бие „достойния“ (достойникулъ) жандармъ, предъ стотица българи, които съ задоволство наблюдавали тази сцена...

Разбира се, в. „Винторулъ“ не обѣлва и зжбъ за всѣкидневнитѣ безчинства и беззакония, които вършатъ цинцаритѣ, защото... Добруджа е „ромънска“.

Западнитѣ покрайнини

На 10 т. м. бѣжанцитѣ отъ Западнитѣ покрайнини откриха въ София своя IV редовенъ конгресъ. ИК на съюза поздравя делегатитѣ му съ следната телеграма:

„Вашата сждба на поробени емигранти е и наша; ние следимъ съ затаено внимание злочестата ви участъ.“

Инквизицията, на която сж подложени българитѣ отъ Западнитѣ покрайнини, е лишено доказателство, че подтиснитѣ иматъ една природа, една целъ, едно желание. Срецу тѣхния походъ, време е да изградимъ и ние нашето братско единство.

Българскитѣ врагове сж обединени въ своята подтиснителска властъ, въ ж а ж д а т а си за мѣстъ въ жестока си повеля да безчестятъ и колятъ беззащитнитѣ ни сънародници. Ние вѣрваме, че ще издигнете гласъ за обединение и съвместна борба срещу подтиснителството, за права и свободи на всички поробени български покрайнини.

Желаемъ ви единомислие, сърдечност, патриотични дѣла, единодействие и щастливо завръщане въ поробеното ви отечество.

Да живѣе борбата!

ПИСМО ДО ПРИЯТЕЛЯ

Тържествата

Тѣхниятъ блѣсъкъ се помрачи: отъ поробенитѣ български покрайнини, вместо радостни възгласи достигнаха викове за помощ на оковани и изнемогващи българи. И гласътъ имъ — гласъ на една пробудена съвѣсть — предизвика срамъ, болка и унижение.

Не блѣстѣха сребърни шлемове. Не маршируваха горди войни. Дунавъ разказваше гжжната повестъ на добруджанската робия. И отъ Сава, и отъ Шаръ, и отъ Бѣло море, и отъ Странджа — една и сжща плѣсень раздираще жалбата на българското племе предъ разпятието на България...

Перото ми скрибуца отъ ядъ и отъ мъка. Бихъ искалъ да го чулия, за да не яродължавамъ. Не бива да те учудва всичко това, скъпи мой! Наведи непокорна глава. Вслушай се въ шепота на вѣковетъ: — 1000 години... 50 години...

О, това сж рѣдкости! Кожко други народи могатъ да се похвалятъ съ такива свѣтли и величави празници?

Години на бедствия. Робство. Въ зловещата нощъ осанката на нѣкой Ивайло. И чудо: синицата сж станали истина.

После пакъ протичатъ годинитѣ, овѣнчани отъ слава, пълни съ блѣсъкъ...

Разпятие, срамно и отвратително робство. Но пазнитѣ на Балкана сж приютили десетки ивайловци. Между тѣхъ е и Караджата, нашата надежда, нашата гордостъ.

Кривъ се знае:

— Всенародни тържества.

Въ цѣлата тази приказка — единъ намекъ за племенната трагедия на българския народъ — едно е безспорно вѣрно: Самочувствието никога не мамъ; единъ гордъ и храбъръ народъ въ сѣнката на самочувствието си винаги побеждава.

Какво отъ това, че настоящето му е помрачено отъ стенания, отъ плачове на поробени братя. Куражъ и вѣра — ето кое ни липсва. Другото нека оставимъ на времето.

Азъ вѣрвамъ въ справедливия Богъ на историята. И въ желѣзната логика на живота. Въ дълбокия имъ смисълъ.

Истина, истина ви казвамъ, — е казалъ нѣкой, побеждаватъ само силнитѣ по духъ, коравитѣ завареници на сждбата, — народитѣ, които могатъ да погледнатъ ужаса и нещастията право въ очитѣ.

— Звънете камбани!...

Венцианецъ

Гладъ въ Добруджа

Въ една телеграма отъ Букурещъ се казва: „Министерството на земледѣлието официално е уведомено, че въ Добруджа, специално въ Кюстенджанския окръгъ, липсата на храни е извънредно голѣма — населението било принудено да се храни съ различни треви и развалени продукти. Гладътъ вземалъ голѣми размѣри и застрашавалъ здравословното състояние на добруджанското население.“

Безсрамие

На 14 т. м. въ Силистра се състояло събрание на колониститѣ-македонци, които чрезъ Зуга (председателъ на комитета за колонизиране) сж отправили до правителството апелъ, преизпълненъ съ небивалици и измислици относително мѣстното мирно население.

Въ тоя апелъ се изреждатъ най-вулгарни и долни нелепости, които здравитѣ човѣшки разсудкъ не би прибралъ.

Освенъ населението, което надали знае нѣщо за тия измислици, остро се упрѣкватъ властитѣ и отъ двата окръга, загдето ужъ толерирани българския иредентизъмъ въ този край.

Изреждатъ се „страданията“ и „мжкитѣ“ на вѣорженитѣ македонски колонисти, които били докарани до ужасъ отъ... честитѣ нападения на българитѣ:

Цинцарско безсрамие!

варосани ижшички, добре подредени, предъ тѣхъ градинки. — А тази къща е моята, — подаде той. — Днесъ ми си гостъ.

Никакви възражения не можахъ да го разубедятъ. Дойде и жена му. Оглеждамъ стаята и си мисля. Сждо както въ Добруджа: картини, портрети, кандило, добре наредено легло, столове (които всѣки моментъ очакватъ гости), бѣли завеси, уютна обстановка.

— Отивамъ на църква, — се обажда любезната домакиня, — днесъ свършватъ великитѣ пости. Хайде, на добро да е, — казва тя на себе си и цѣлува ржката на домакиня. Така било редно. Днесъ християнитѣ се прощавали за сторени волни и неволни неприятности.

„И въ Добруджа е така“, — казвамъ азъ на ума си. Въ това време домакинята и з р и ч а благословията си — „Господъ да ви е на помощъ“ — и отива на църква.

Ние оставаме сами.

Малката кръчмица на бай Колю гъмжи отъ добруджанци. Тя е нѣщо като хотелъ, сжщевременно — бакалия, кръчма, читалище, клубъ. Тукъ е свѣрталището на добруджанци.

Къмъ 10 ч. ние направихме обичайното посещение на тази кръчмица. Появяването ми бѣше истинска изненада. Всички добруджанци станаха на крака. Здравни,

снажни и изпечени хора. Свалитѣ калпани, ржкуватъ се.

Конференцията се откри съ речъ отъ председателя й, г. Вл. Блѣсковъ, следъ което г. Ив. Чакаръвъ обясни целта на свикването й.

— Трѣбва да си осветлимъ нѣкои въпроси по оземляването, да вземемъ важни решения по други, да настояваме за по-скорошното разрешение на трети, сжщо тѣна отъ голѣмо значение за поминъка и живота на емигранцията.

Следъ всичко това вземамъ думата, за да изпълня желанието на събралитѣ се добруджанци. Започвамъ речта си съ констатацията, че живия контактъ на центъра съ периферията е отъ извънредно голѣма важностъ за дѣлото. Разглеждамъ решенията на XII ред конгресъ, като подчертавамъ волята на цѣлокупната емигранция да има редъ и дисциплина въ съюза. Изключени бѣха нѣколко раздорници; защото искаха — наивници! — и днесъ още правятъ усилия — да смутятъ добруджанското единство. Тѣ чернятъ водачитѣ, за да отклонятъ емиграцията отъ правия й пътъ. Спирамъ се на конкретни факти. Най-после — за да се обоснова — разправямъ известната латинска приказка за бунта на краката, ржкетѣ и сърдцето противъ тиранията на разума.

— Последствията се знаятъ. Човѣшкото тѣло грохнало. Станало плячка на червеитѣ. Така ще стане и съ нашата ор

Добруджанският въпрос

Изложение на Съюза до комитета на тримата при О. Н.

До Негово Високопревъзходителство г-н Адачи, докладчик на Съвета на Обществото на Народитѣ по въпроса за малцинствата.

Женева

Ваше Превъзходителство,

Съвета на Обществото на Народитѣ въ своята сесия през м. мартъ ви натовари да му представите единъ докладъ върху предложението, съ които той бѣ сезиранъ отъ представителитѣ на Канада и Германия, като държигѣ смѣтка за различнитѣ въпроси, повдигнати отъ разнитѣ членове на Съвета въ течение на пренията, породени отъ гореказанитѣ предложения.

Като се вземе предъ видъ, че комитетътъ на тримата, образуванъ по този случай, е упълномощенъ да получава отъ различни източници информации, които биха могли да му бждатъ полезни за изпълнението на неговата благородна мисия, ние си позволяваме да представимъ въ Вашето внимание нѣкои мисли, засѣгащи положението на малцинството въ Южна Добруджа въ свръзка съ защитата на малцинствата, както и нѣкои разсуждения, които ще оформимъ вследствие резултатитѣ на закрилата, упражнявана до днесъ отъ Обществото на Народитѣ въ Южна Добруджа.

Секцията за малцинствата на Главния секретариятъ на О. на Н. е била много пжти сезирана съ молби и изложения, засѣгащи положението на малцинството въ Южна Добруджа, които привличатъ вниманието на О. Н. върху едно положение, противно на постановленията на договора за защита на малцинствата, подписанъ въ Парижъ на 9 декемврий 1919 между великитѣ съюзени и сдружени сили отъ една страна и Ромъния отъ друга.

О. Н. е било уведомявано много пжти върху похватитѣ на властитѣ и на ромънскитѣ колонисти спрямо миноритарното население, похвати, които, ако не се отстранятъ, могатъ да иматъ печални последици и могатъ да предизвикатъ много нежелани конфликти.

Ние никакъ не се съмнѣваме, че компетентнитѣ органи на О. Н. сж имали доброто желание да узнаятъ истината и да позволятъ да настѣпн въ Южна Добруджа едно положение съгласно справедливостта и договоритѣ, положението на мирно сжжителство между миноритарния елементъ и колониститѣ, настанени отъ ромънското правителство, но недостатѣчнитѣ срѣдства за изследване (проучване) и грѣшкитѣ на процедурата, следвана понастоящемъ въ защитата на малцинствата, не сж

позволили до днесъ едно по-ефикасно действие.

Това, което е било много пжти изтъквано въ полза на малцинството въ Южна Добруджа, се резюмира въ следнитѣ точки:

I. Отмѣнение на всички изключителни закони и постановления въ Ю. Д.

II. Признаване безъ формалности правото на ромънски граждани всички жители на страната, български граждани до 28 юлий 1913 — дата на ромънската окупация.

III. Отмѣняване на закона за пръвѣрка на документитѣ на поземелна собственост отъ 22 априль 1924, който въ сжщностъ е само една прикрита конфискация на тази собственост. Признаване на всички права и права на собственост, правилно придобити, съгласно законитѣ въ сила преди 28 юлий 1913 год. и на първо мѣсто признаване факта, че поземелната собственост въ България не е една непълна собственост, но че тя въ сжщностъ е собственост въ европейски смисълъ на думата, както това бѣше признато и отъ ромънския законъ отъ 26 юний 1921 г. върху организацията на Южна Добруджа, по-сетне отмѣненъ и замѣстенъ съ несправедливия законъ, въ действие и днесъ.

IV. а) Прилагане на закона за аграрната реформа въ всички негови постановления, както тѣзи, които уреждатъ отчуждаването на голѣмата собственост, тѣй и тѣзи, които налагатъ разпредѣлението на разполагаемитѣ земи между жителитѣ, които иматъ право.

б) Възвръщане на имотитѣ, принадлежащи на българскитѣ училищни и църковни настоятелства, на джамитѣ, на благотворителнитѣ дружества, на селата, на общинитѣ и т. н., отчуждени отъ държавата безъ никакво или почти никакво обезщетение.

в) При прилагане аграрната реформа, третиране на равна нога съ ромънскитѣ подданици на мѣстнитѣ българи (по-голѣмата частъ отъ които сж гледани като българска националностъ чрезъ отказа на ромънскитѣ власти да имъ признаятъ качеството на ромъни вследствие анексията).

V. Признаване правото на юридическа личностъ на българскитѣ училищни и църковни настоятелства. Възвръщане на бълг. население училищнитѣ и църковни имущества, които сж принадлежали на българскитѣ училищни и църковни настоятелства на 28 юлий 1913 г. Поддръжка отъ държавата на училища на българскитѣ малцинства, които не разполагатъ съ достатѣчно срѣдства.

Нека отбележимъ, между другото че въ надвечернето на ромънската

Бай Минчо е нискъ, набитъ старецъ. (Гукъ той ще се понамуси малко, защото претендира да е още на 21 година). Цѣлото му лице се усмихва. Жизнерадостна, поетична натура. „Работи като добруджанецъ, пие като московецъ, за това е истински добруджанецъ“ — поясни нѣкой отъ компанията...

Когато се свечери, стаята се огласи отъ пѣсни. Всички наведохме глави. Пѣше домакинята.

Въ паметта ни оживѣ мъченически образъ на Добруджа, — гълбовото ѝ небе, златокодрозитѣ ѝ ниви, добруджанскитѣ вечери презъ жетва, когато Христосъ слиза отъ небото, за да благослови египетския трудъ на своитѣ деца.

— Ей сега да кажатъ, готовъ съмъ като ливовъ, — прѣтсва мълчанието бай Минчо. — Ще зарѣжа всичко. Хе-хе-е, душата ме боли! Двама сина отгледахъ, ама и азъ ще отида. Предъ тѣхъ ще вървя. Слушай-й-й...

Нѣкой благославя:

— Господъ да дава животъ и здраве, а другото нека остави на насъ: и ливхитъ ще си съберемъ!

Всички се чудяме.

Всички благославяме.

Домакинята отново запѣва за конитѣ и за хайдутѣ. Ние ѝ пригласяме като че шепнемъ Отче нашъ.

П. Господиновъ

Писмо отъ Драганово

Когато Кротко пада вечерта

Надъ моя роденъ край, надъ мойто бедно село,
Исусъ слезъ неа слиза — босъ и въ бѣла риза —
Да види мжката, теглото и скръбъта
На моя роденъ край, на мойто бедно село.

Тогата се завръщатъ пакъ стадата,
И морнитѣ жетвари и орачи,
И майкитѣ полъ чернитѣ чумбери,
И бледнитѣ постърнали дсвойки —
Завръщатъ се безъ пѣсенъ отъ полята,
Завръщатъ се съ облакъ надъ душата
Въ бораси, орисъта си да изплачатъ.

И тѣй приижда съ много скръбъ ношъта
Надъ моя роденъ край, надъ мойто бедно село.
И лѣга надъ баиритѣ край Дунавъ
Да баи надъ мжката, теглото и скръбъта
На моя роденъ край, на мойто бедно село.

Тогата тамъ за тебъ бера пѣтя,
Бера пѣтя по сивуритѣ въ зарача,
И слушамъ на шурпитѣ пѣсенъта,
И гласамъ въ звездитѣ до забрава,
И мисля колко рано пролѣтъта
И младостта и любовта минаватъ,
И плача. . . дълго пакъ за тебъ плача. . .

А призори изъ тжжнитѣ поля
На моя роденъ край, на мойто бедно село,
Исусъ си трѣгва, слезъ вънеца трѣненъ,
Предъ мжката, теглото и скръбъта
На моя роденъ край, на мойто бедно село.

Владимиръ Русалиевъ

окупация на Южна Добруджа въ 1913 г. имаше въ тази областъ око-500 училища за българското население, отъ които днесъ оставатъ само 4: въ Силистра, Добричъ, Балчикъ и Каварна. Имаше и 66 български църкви, днесъ ромънизирани съ нищожни изключения.

Признаване на български езикъ съвмѣстно съ ромънския езикъ като официаленъ езикъ тамъ, кждето българското население е болшинство.

VI. Преустановяване на злоупотрѣблението, премахване на ангаритѣ и на тѣлеснитѣ наказания.

Назначаване на чиновници особено за мѣстната администрация между жителитѣ отъ областта. Автономност на мѣстната администрация.

VII. Обща амнистия, прилагана въ действителностъ.

VIII. Законни санкции за всички злоупотрѣблението и престѣпления, извършени въ областта, безъ огледъ на положението и етническата принадлежностъ на виновнитѣ.

Ние не можемъ да отречемъ, че отъ нѣколко месеца съ идването на власт на днешното правителство, се забелязва едно подобрене въ известни отношения. Цензурата е отмѣнена, военното положение вдигнато съ изключение въ селата, разположени непосредствено до границата; злоупотрѣблението на администрацията сж намалени.

(Следва)

Фондъ в. „Добруджа“

На търсовското пунктово събрание сж били събрани следнитѣ помощи за в. „Добруджа“.

Свещ. В. Казасовъ 50 лв., Е. Великовъ 20, Атанасъ Великовъ 20, Христо Николовъ 25, Коста Поповъ 25, Мих. Чаковъ 20, П. Ганчевъ 20, Ив. Драгановъ 20, Черню Ивановъ 20, Дим. Стойчевъ 20, Ст. Кръстевъ 20, Хр. Ивановъ 20, Ив. Калчевъ 20, Дим. Бяновъ 20, Др. Ив. Драгановъ 10, Ст. Божилковъ 20, Ст. Николовъ 5, М. Вълковъ 10, П. Димовъ 5 — всичко 370 лв.

Въ Вълчидолската сбирка се събраха следнитѣ помощи за в. „Добруджа“: Георги Келешевъ 100 лв., Борисъ Табаковъ 20, К. Наумовъ 20, Г. Баштепелиевъ 20, Ив. Мирковъ 20, Г. Бобевъ 20, Ат. Г. Костовъ 20, Я. Желевъ 5, Дим. Димовъ 10, М. С. Димитровъ 20, Ат. Димовъ 10, Ж. Мариновъ 20, Ил. П. Гунчевъ 50, Сим. Николовъ 20, К. П. Чоковъ 20, Сл. Еневъ 10, Ангелъ Яневъ 50, Ст. Тодоровъ 20, Ник. Митевъ 20, Юр. Апостоловъ 20, Пашаитското др-во „Добруджа“ 100 лв. и Г. Стояновъ 10 — всичко 605 лв.

ИК и редакцията на в. „Добруджа“ искрено благодарятъ на всички дарители. Похвалниятъ жестъ на тия добруджанци заслужава най-сърдечна адмириация.

Изъ живота на дружеството

Русе. — Тази година организираната добруджанска емиграция въ Русе може да се поздравн съ своя организационенъ и пропагандаторски животъ.

Последнитѣ две събрания на дружеството раздвижиха членоветѣ му: станаха причина да се запишатъ нови абонати за съюзния в-къ и нови членове за дружеството. Спомогнаха да се увеличатъ и симпатитѣ на русенци къмъ добруджанското дѣло.

По инициативата на настоятелството, тукашния общински театъръ представи на 11 т. м. съ голѣмъ успѣхъ драмата „Албена“ на добруджанския писателъ Йор. Йовковъ. Салонътъ бѣше препълненъ отъ граждани и добруджанци.

Женската група проявява тоже похвална хуманитарна дейностъ. Младешката група е взела решение да посети масово проектираната конференция въ Варна. Сжщата, заедно съ добруджанския хоръ на Ил. Йордановъ, устройва излетъ до Габрово, кждето хорътъ ще даде на 24 т. м. концертъ.

Въ настоящия моментъ н-твото на дружеството проучава въпроса за създаване фондъ „Постройка паметникъ на Ст. Караджа“, който, при едно благоприятно положение, би могълъ да събере значителни суми и въ недалечно бждеще Русе ще може да се гордѣе съ своя паметникъ, който навѣки ще говори за дѣлото и борбата на добруджанци!

Мисълта, обаче, на н-твото и на поддѣлението му се насочва днесъ най-вече къмъ предстоящия съборъ въ Русе, по случай деня на Караджата. Съборътъ съ своята импозантностъ сигурно ще напомни състоялия се миналата година митингъ. Този денъ, ознаменувайки сжщевременно и името на легендарния ни вождъ, Караджата, ще трѣбва да остане паметенъ за всички добруджанци и за обществото, за да продължимъ борбата съ още по-голѣмъ устремъ до нейното тържество — свободата на поробена днесъ Добруджа!

Въ предстоящитѣ всенародни тържества, както и на празника „Св. Кирилъ и Методий“ емиграцията ще участва масово и въ строй.

Дембъ

Новъ борецъ,

с. Липникъ, Раградско. — Образувано е ново дружество отъ добруджанци въ селото, на брой повече отъ 20 души. Настоятелство: Ив. Т. Цицовъ, Триф. Николовъ, Йорд. Т. Гицовъ. Провѣр. съветъ: Калинъ Петровъ, Йорд. Д. Савовъ.

Искренъ поздравъ на новия борецъ! Организираната добруджанска емиграция се изпълня съ вѣра, когато вижда, че нейнитѣ редици се увеличаватъ: отъ 98 днесъ съюза брои 111 дружества.

ганизация, ако не се ръководи отъ разумена на своитѣ водачи.

М. Стояновъ (Каспичанъ) и Г. Великовъ (Дживелъ) ми отпратиха нѣкои въпроси. Говориха и представителитѣ на селата. Говориха изключително за своитѣ болки по оземляването. Дадохъ обяснения.

За всичко това се състави протоколъ. Гласува се и предложената резолюция, съ която единодушно се одобряваше следваната съюзна политика и тактика. Акламираше се единството, така както то е въплотено въ устава, целитѣ на който се посочваха като единствено задължителни за цѣлокупната добруджанска емиграция.

Конференцията мина неочаквано добре, при задушевенъ ентусиазмъ и повншено патристично чувство. Закри се съ кратка и сърдечна речъ отъ г. Блъсковъ, който призова всички за вѣрна служба въ храма на добруджанското дѣло.

Вечерта въ дома на моя „емисерия“, г. Блъсковъ, се бѣха събрали група добруджанци. Сервира се вечеря. Домакинята като че искаше да подчертае: и въ изгнание добруджанецътъ е все сжщия.

— Слушай-й-й, — се провикна бай Минчо, когато се показа на вратата. — Аца пиемъ добруджанско вино, отъ моето вино... Слушай-й-й...

СТРАНИЦА НА МЛАДЕЖТА

Младежки секретарият

1. Следъ блѣсковото приключване на съюзния агитационен месецъ, издава рсая за една агитационна младежка седмица. ИК и младежкият секретарият още не сж определяли датата и мѣстото на младежката конференция, която предстои да се свика. За целта ще бжде издадено специално окръжно. Настоятелствата на младежките групи нека съ време обждаатъ въпроса.

2. Младежкият секретарият сестарас да поддръжа най-редовни връзки съ младежките групи „Стефанъ Караджа“, редактира периодически младежката страница въ съюзния в. „Добруджа“, изработеният общозадължителенъ правилникъ е одобренъ вече отъ ИК и се разпраша до групите.

3. Младежи, подкрепяйте начинанията на дружествата. Дѣлото иска отъ всички ни жертви. Работете за организирането на добруджанската младежъ!

Нашата мобилизация

Добруджанската младежъ трѣбва да укрепи своята организационна мощь. Следъ шуменската учредителна конференция, която изкова формата, въ к о и т о днесъ се проявяватъ съществуващият младежки групи, изработения общозадължителенъ правилникъ на групите за пръвъ пътъ дава реаленъ изразъ на обособеното вече добруджанско младежко движение.

Трѣбва да отбележимъ съ особена радостъ проявената дейность отъ младежките групи презъ годината. Сведенията, които сме давали досега за дейността имъ, недвусмислено говорятъ сами.

Ние сме убедени, че съществуващият братски отношения между младежките групи и дружествата „Добруджа“ ще продължатъ и за напредъ при още по-голяма задусшевность. Всичко това ще бжде още едно доказателство за добрите чувства, които водушевяватъ добруджанската младежъ.

Презъ изтеклото шестмесечие младежките групи сж развивали и похвална културно-просветна дейность. Уредени сж били много реферати, читимни младежки срещи, конференции по въпросите, които сж интересували младежта и пр. Трѣбва да подчертаемъ този фактъ съ особено задоволство — той е ценно указание за правилната насока, която младежкото добруджанско движение неотклонно следва.

До края на годината младежта ще има още много случаи да манифестира своето борческо съзнание, своя добруджански патриотизъмъ. Ней предстои да оживи съ многолюдното си присъствие предстоящият тържество по случай деня на Караджата. Ние не се съмняваме, че както въ миналото, така и сега, добруджанската младежъ ще бжде въ първия редици на манифестацията, всецѣло въ услуга на празника. Какъвъ по-добъръ случай да се покаже организационната мощь на добруджанската младежъ, да се манифестира обичта ѝ къмъ дѣлото?

И младежката конференция въ Варна презъ м. юли ще бжде единъ добъръ и желанъ поводъ да се направи равномѣтка на изминатия пътъ, да се дадатъ точни указания за предстоящата организационна и културно-просветна работа, да се засвидетелствуватъ патриотическия помисли и добруджанскиятъ замисли, които искрено водушевяватъ организираната добруджанска младежъ.

Нека не забравяме, че дѣлото на поробена Добруджа иска отъ всички ни жертви и работа. Нека всички денъ неуморно изграждаме бждещето на Добруджа.

Младежи, всички въ откритата борба! Нито единъ добруджанецъ, нито една добруджанка не бива да останатъ апатични къмъ дѣлото!

— Нѣколко колонисти отъ с. Кочюловъ, Силистренско, сж нанесло побой на кмета отъ сѣщото село И. Дончевъ и го изпждили отъ общинското управление.

Новъ пожаръ въ Добруджа

При свързането на вестника пристигнаха отъ Добруджа нови тревожни и потресяващи вест.

Цинцаритѣ отново сж се развилнѣли съ ожесточение.

Новъ пожаръ е запаленъ въ нѣкои добруджански села.

Главна арена на безумствата тоя пътъ сж нѣколко десетки селени отъ с. Царъ Асеново.

Подробности допжти.

Скръбни

Починалъ е въ Силистра на 66 год. възраст **Павелъ Козаровъ**. Покойникътъ се радваше на живи сунпатни средъ гражданството. Миръ на праха му.

Помина се г-жа **Вески Ник. Ив. Василева**, родомъ отъ Силистра, на 30 годишна възраст. Погребението ѝ се извърши въ София. Миръ на праха ѝ.

На 19 априлъ се помина членката на добруджанската женска група въ Русе, г-жа **Йорданка Н. Радева**.

Покройната бѣ родена отъ гр. Тутраканъ. Повече отъ 25 год. тя прѣска просвѣта и национално съзнание изъ селата на Добруджа.

Г-жа Радева е една отъ основателките на женската група, нейна ревностна членка и преданна добруджанска деятелка.

Гответе се за празника на Караджата!

Снимката е снета въ Русе. Въ дѣното се вижда дѣдо Ник. Обретенковъ, последниятъ живъ членъ на Тайния революционенъ комитетъ. Въ ржцетѣ си държи черепа на Ст. Караджа, който баба Тонка дълги години е съхранявала. Лицата около дѣдо Обретенковъ сж добруджанци.

Реферата на Б. Петровъ

На 20 априлъ въ салона на стопанското училище „Мария Луиза“, г. Борисъ Петровъ, отъ името на младежката група „Стефанъ Караджа“, продължи реферата си върху „История на Добруджанското движение отъ 1924 г. до днесъ“.

Референтикътъ занима аудиторията съ всички решения, взети въ конгреситѣ VII, VIII, IX, X, XI, XII и извънредния, обясни по-важните моменти въ живота на движението, като направи прегледъ на сега съществуващото положение. Референтикътъ е живъ свидетел на движението. За това неговата задача да изложи фактитѣ и събитията съ нуждата обективность бѣ твърде трудна. Въпреки това, обаче, той съумъ да се справи съ нея задоволително и да ни очертае движението въ неговия естественъ развой, при процеса на който се вижда: че тритѣ течения, които съществуватъ въ върховетѣ, не сж за-сигнали масата долу и че тия течения трѣбва да се изживѣятъ и приобщатъ съ времето и нуждите. Появяването на тия течения и силата, която проявяватъ отдѣлни лица, е резултатъ на безсилието долу и липсата на чувство на отговорность.

Една просвѣтена маса, единъ живо изграденъ идеалъ, изграденъ въ душитѣ на всички, които се заематъ да работятъ за дѣлото на Добруджа, ще доведе до пълно единодействие. Не съ промѣна на лицата ще стане това, но съ работа всрѣдъ масата и то работа, която да не извиква на животъ инстинкта, а разума и сърдието.

Правѣше впечатление, че въ реферата се редѣха събития съ една самокритика, която оголваше гнилото въ нашето движение. Тая самокритика, както заяви и референтикътъ, не дава право никому да кове оржие отъ нея, но дава възможность да се огледаме добре и поправимъ.

За насъ, младежитѣ, които уредихме тоя рефератъ, той има огромно значение, понеже ни запозна съ едно минало, въ което е вложено много трудъ, много време и въ което дейцитѣ не сж били многобройни. Затова ние трѣбва да ги ценимъ: малцина днесъ, при труднитѣ условия на живота, се посвѣщаватъ да служатъ на каузи, каквато е нашата.

Ние бихме желали да се продължатъ четенията на реферати изъ живота на нашето движение.

Злободневка

Байрактъ

Стражари ходѣха отъ врата на врата и напомяха на жителитѣ въ добруджанския кварталъ да поставятъ на вратитѣ са българското знаме по случай голѣмитѣ Симеонови тържества. Всички обитатели на тоя тихъ по обикновеному, но сега страшно оживенъ поради празника кварталъ, криво-лъво намѣриха по единъ байрактъ и си окичиха портитѣ. Но въ къщата на дѣдо Ради нѣмаше кой да се загрижи за тази работа: — бабичката му бѣше умрѣла презъ зимата, а самиятъ той не можеше да отиде чакъ въ града, за да купи едно метро триколоворенъ платъ. Оставаше внучето му Тихомиръ, но кой ли го смѣташе него за човѣкъ?

Докато по обикновеному Тихомира можехте да видите съ другари на мегдана, отъ тази сутринъ насамъ той се бѣше затворилъ въ къщи, ходѣше отъ стая въ стая, отваряше сандѣци, пѣхаше се подъ краватитѣ и все търсѣше нѣщо. Той бѣше уврѣненъ, че ще намѣри това, което му трѣбваше, защото помнѣше много добре: — Единъжъ, когато баба му изтърсваше покъшнината, показа му едно обикновено знаме, което, следъ като грижливо изгуга, стѣна го и му каза:

— Това, виждашъ ли го? Това е български байрактъ. Нося го отъ Добруджа. На всѣки празникъ го окачахме на вратата. Колко пъти край него минаха българскитѣ войски! А единъжъ и самиятъ царъ! Много работи оставихъ тамъ, но него си го взехъ. Какъ да оставишъ българския байрактъ тамъ? Белки ти ще си живъ да го занесешъ обратно!

Тихомиръ бѣше уврѣненъ, че баба му ще да го е скджала нѣкъде близо до себе си, затова отърча до нейния одѣръ, повдигна одѣлото до главата ѝ и извика колкото му гласъ държи:

— Ето го, ето го!

Дѣдо Ради, който се припицаше на слѣнце, се сепна отъ този викъ и се размърда къмъ къщи. Въ това време изхвъркна като лудъ неговия внукъ, развяващъ знамето и крещящъ:

— Дѣдо! Ето го добруджанското знаме! Дѣто баба го е донесла отъ Добруджа! Намѣрихъ го! Подъ главата си го скрила! Сега, дѣдо, и ние ще имаме байрактъ! Ура-а-а! Викай, дѣдо ура! Да живѣ царъ Симеонъ, да живѣ Добруджа! Да живѣ знамето на Добруджа! Ела сега и ние да го ваковемъ! Тичай, дѣдо, какво се бавишъ?

И когато следъ малко избѣлѣлото знаме се вѣтрѣеше високо надъ сиромашката порта, трѣбваше да дойдете да ви-

ХРОНИКА

Всички добруджанци, които ще получатъ писма въ свързка съ празнуванетоъ деня на Караджата, нека се обадятъ веднага на ИК, за да бждатъ взети предвидъ въ предстоящитѣ пунктови събрания и събори, където ще трѣбва да заминатъ.

Добруджанскитѣ дамски благотворителенъ комитетъ (София) благодарни на всички добруджанки и добруджанци, които бѣха така добри да му подарятъ брашно, яйца и др. Всичко получено съ време бѣше раздадено на нуждаещитѣ се още преди христовитѣ празници.

на 19 т. м. се вѣнчава нашиятъ сътрудникъ и кореспондентъ за Варна г. Ив. Златевъ съ г-ца Стоянка Ив. Нанчева отъ г. Добричъ. Нашиятъ честитки!

Сгодилъ се е нашиятъ отличенъ пиятель и председател на Младежката група „Стефанъ Караджа“ (София) г. П. Ковачевъ за Донка Ив. Кавръкова. Нашиятъ поздравления!

Добруджанката Тодора Пѣева, ул. „Царъ Шишманъ“ 13, моли всички добруджанци и добруджанки, които знаятъ къде живѣе Ст. Г. Квасевъ отъ Добричско, бившъ старши подофицеръ, по професия комисонеръ, да ѝ обадятъ. Желаетъ да влѣзе въ кореспонденция съ него.

Обществениятъ деецъ и журналистъ г. Юр. Пекаревъ, ревностенъ нашъ съюзистъ, наскоро ще издаде своитѣ политико-обществени спомени. Въ тѣхъ г. Пекаревъ е отдѣлилъ значително мѣсто за Добруджа. Допжти ще дадемъ една малка извадка отъ споменитѣ на г. Пекаревъ.

Редакцията на в. „Добруджа“ сърдечно благодарни на г. К. Г. Стояновъ, секретаръ на д-во „Добруджа“ въ Пловдивъ, за подаренитѣ отъ него стари броеве на съюзния в-къ.

На 27 мартъ т. г. ни напусти завинаги незабравимиятъ другаръ **Коста К. Саргилевъ**, 26 годишенъ. Преданъ на дѣлото, на което честно служеше, той се раздѣли отъ земния животъ далечъ отъ бащина стрѣха и отъ скѣла татковина. Поклонъ предъ твой духъ, мили приятелю!

дите колко стражари бѣше събралъ Тихомиръ да имъ показва, че и на тѣхната къща има знаме и то донесено чакъ отъ Добруджа. *Странджата*